

Farg'ona haqiqati

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>

t.me/farhaqiqati

Жараён

Мамлакат экспорт ва инвестиция салоҳиятини янада ривожлантиришда Фарғона вилоятининг ҳиссаси катта. Бу вилоятда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифат ва нарх борасида халқаро бозорларда рақобатбардошлиги, ҳудудда шаклланган қулай ишбилармонлик муҳити мавжудлигидан дарак беради.

ХОРИЖДАГИ ЭЛЧИЛАР БИЛАН ОНЛАЙН УЧРАШУВ

Фарғона вилояти ҳоқими Хайрулло Бозоровнинг Ўзбекистоннинг хориждаги элчи билан видеоконференция алоқа шаклида ўтказган учрашувида вилоятимизга хорижий инвестицияларни жалб қилиш ва экспорт ҳажмини ошириш борасида элчиноналар билан ҳамкорликни кенгайтириш имкониятлари муҳокама қилинди.

Онлайн учрашувда Ўзбекистоннинг Беларусь, Германия, Испания, Италия, Латвия, Малайзия, Озарбайжон, Сингапур, Швеция, Умон, Япония давлатларидаги элчилари Фарғона вилоятининг шу давлатлар билан савдо-инвестицион ҳамкорлиги борасида эришилган салмоқли натижалар ҳамда истиқболдаги

имкониятлар юзасидан ўз фикрларини билдирдилар. Ижтимоий лойиҳалар учун хорижий грантларни жалб этишда элчиноналар фаоллигини ошириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

– Япон инвесторларининг Фарғонага қизиқиши кун сайин ортиб борапти. Жумладан, вилоятда инвестицион лойиҳаларини амалга оширишга киришган “Micaso development” ҳамда “NAGAI clinic” компаниялари раҳбарлари ўзларининг истиқболли лойиҳалари келажакда юқори самара беришига ишонч билдиришмоқда, – деди Ўзбекистоннинг Япониядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Мухсинхўжа Абдурахмонов.

Вилоят ҳоқими Хайрулло Бозоров Фарғона шаҳридаги Экошаҳарда Қўштепа тумани фаол ёшлар билан учрашди.

ҚЎШТЕПАЛИК ЁШЛАР ЭКОШАҲАРДА

Очиқ мулоқот чоғида вилоятимиз раҳбари даслаб мамлакатимизнинг ёшларга оид давлат сиёсати, келажак авлодларига бўлган эътибор, уларга замонавий билим бериш, иқтидорларини юзага чиқариш ва доимий бандлигини таъминлаш борасида олиб борилаётган

ислохотлар ҳақида гапириб ўтди. Сўнгра ёшларнинг мурожаат ва таклифларини тинглади, ҳал этиш лозим бўлган муаммолар ечими бўйича тегишли чоралар белгилади. Қўштепалик ёшлар Экошаҳардаги бог ҳудудига манзарали кўчатлар ўтқизишди.

Кеча Беларусь Республикасининг Гомель вилояти ижроия қўмитаси раиси Иван Крупко бошчилигидаги расмийлар ва ишбилармонлардан иборат делегация Фарғонага келди..

БЕЛАРУСЬ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ФАРҒОНАДА

Меҳмонларнинг ташрифи доирасида Фарғона вилояти ҳамда Гомель вилояти ўртасида ўзаро ҳамкорлик бўйича битим, “Кўкун” ҳамда “Гомель-Ратон” эркин иқтисодий зоналари ўртасида ҳамкорлик келишуви имзоланиши режалаштирилган. Шунингдек, саноат ва қишлоқ хўжалиги

маҳсулотлари кўرғазмаси ташкил этилади. Икки вилоят ишбилармонлари ўртасида В2В учрашувлари бўлиб ўтади.

(Вилоят ҳоқимлиги Аxbорот хизмати хабарлари асосида тайёрланди).

“САДОИ ФАРҒОНА” ДАН БОШЛАНГАН ЖУРНАЛИСТИКА

“Фарғона ҳақиқати” газетасининг 110 йиллигига бағишланган тадбирлар кўтаринки руҳда ўтказилди

Мамлакатимиз матбуотининг тамал тошини қўйган миллий нашрлардан бири – “Садои Фарғона” – “Фарғона ҳақиқати” газетасининг бошлаганининг 110 йиллигига бағишлаб Ёшлар ишлари агентлиги вилоят бошқармаси мажлислар залида Фарғона вилоят ҳоқимлиги, Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси вилоят бўлими ташаббуси билан ташкил этилган “Садои Фарғона” газетасининг миллий матбуот шаклланиши ва жадидчилик ҳаракатидаги ўрни мавзусидаги илмий-амалий конференция ўзбек журналистикасининг ўзига хос ва унутилмас байрамига айланди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати аъзолари, вилоят ҳоқимлиги масъуллари, республика оммавий аxbорот воситалари бош муҳаррирлари, таниқли журналист ва адиблар, тарихчи олимлар, матбуот фахрийлари, Фарғона, Андижон, Наманган вилоятларида фаолият олиб бораётган ижодкорлар иштирок эттишти.

Конференцияни филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Хуршид Дўстмухаммедов очди ва олиб борди.

Вилоят ҳоқими ўринбосари Шерзод Раҳимов кириш сўзида оммавий аxbорот воситаларининг жамият

ҳақида тутган ўрни ва аҳамияти, хусусан “Садои Фарғона” – “Фарғона ҳақиқати” газетасининг шонли йўли ҳақида сўз юритиб, барчани газетанинг табарруқ ёши билан мураббад этди ва конференция ишига муваффақият тилади.

Филология фанлари доктори, профессор Ҳалим Саидов “Фарғона ҳақиқати”нинг асосчилари ёҳуд “Садои Фарғона”дан бошланган журналистика”, Хуршид Дўстмухаммедов “Давр, газета, жамият” мавзусида маъруза қилди.

Ўзбекистон Миллий Аxbорот агентлиги директори Абдусатид Кўчимов, “Жаҳон адабиёти” журнали бош муҳаррири Салим Дониёров, “Зарафшон” ва “Самарқандский вестник” газеталари бош муҳаррири, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси Фармон Тошев, Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси раиси вазифасини бажарувчи Холмурод Сали-

лат ўзбек тили ва адабиёти университети профессори Қозоқбой Йўлдошев, Қорақалпоқ давлат университети докторанти Патма Абдиразакова, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Қағагон қурбонлари хотираси давлат музейи бош илмий ходими Баҳром Ираев, Наманган Импульс тиббиёт институти доценти, тарих фанлари номзоди Тохиржон Қозоқов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқшунослик институти илмий ходими, тарих фанлари номзоди Шерали Қўлдошев, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Тарих институти етакчи илмий ходими Нигора Раҳимжонова ва бошқалар жадид боболаримиз бошлаб берган улуг йўл ибратни, “Садои Фарғона” газетаси ўз тарихида турли номлар билан босилган бўлса-да, одамлар онгига қучли таъсир кўрсатиб, ҳозирда “Фарғона ҳақиқати” мисолида ўз умрини давом эттириб келаятгани хусусида фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Анжуман давомида Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлими томонидан нашр этил-

мов, Наманган давлат университети ўқитувчиси Комилжон Файзиев, Ўзбекистон Журналистика ва оммавий коммуникациялар университети профессори Назира Тошпўлатова, Ўзбекистон Миллий университети Журналистика факультети декани, профессор Маҳлиё Мирсоатова, Алишер Навоий номидаги Тошкент дав-

ган “Садои Фарғона” газетасининг миллий матбуот шаклланиши ва жадидчилик ҳаракатидаги ўрни” номли илмий-оммавий китоб тақдироти ҳам ўтказилди.

“САДОИ ФАРҒОНА” ДАН БОШЛАНГАН ЖУРНАЛИСТИКА

дастурхон атрофида ҳам давом этди. Вилоят ҳокими ўринбосари Шерзод Раҳимов жамиятда рўй бераётган ислохотларни кенг тарғиб қилиш, оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси, ёш малакали журналист кадрларни тарбиялашдаги хизматлари, узок йиллик ёрқин ижодий фаолияти учун ва “Садои Фарғона” газетасининг биринчи сони чиққанига 110 йил тўлиши муносабати билан тахририятнинг бир гуруҳ фахрийлари ва ходимларига вилоят ҳокимининг Ташаккурномалари, қимматбаҳо совғаларини топишди. Республиканинг атоқли устоз ижодкорларига миллий сарполар кийдирилди. Даврада Ўзбекистон халқ ҳофиз Илҳом Иброҳимов, эл суйган хонандлар Отабек Муҳаммадзоҳид, Валижон Қодиров ва ёш санъаткорлар томони-

1-бет

– Матбуот давр ойнасидир. Йиллар, асрлар ўтар, аммо газета тахламларида ўша замон нафаси, тарихи қолади. Биз у орқали миллат ва Ватан ўтмишини ўрганамиз, аждодларимиз, ҳамкасбларимиз руҳи, малакаси билан юзма-юз келамиз. Ҳаёт, фаолият учун кураш, рақобат эса ҳеч қачон тўхтамайди. Ижодий жамоамизнинг орузлари эзгу. “Фарғона ҳақиқати” газетаси халқ суйган ахборот воситаларининг бири бўлиб қолишига ишонаман. Тадбир меҳмонлари ва иштирокчиларига ўзининг самимий миннатдорлигини изҳор этаман, – деди конференция якунида Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси вилоят бўлими раҳбари, “Фарғона ҳақиқати” ва “Ферганская правда” газеталари тахририяти” МЧЖ дирек-

тори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист Муҳаммадҷон Обидов. Давр, газета, жамият ва журналист ҳақидаги фикр алмашувлар, баҳс-мунозаралар, тақлиф ва истақлар бир дан кўшиқлар ижро этилди. **Абдуҷалил БОБОҶОНОВ,** “Фарғона ҳақиқати” муҳбири, **Муқимжон ҚОДИРОВ** олган суратлар.

“Садои Фарғона” газетаси ғоят муҳим мақсад билан йўлга чиққан карвон эди. Таниқли олим, миллий матбуотимизнинг тоғмас тадқиқотчиси, умрини шу заҳматли

МАҚСАДИДАН ОҒИШМАЙ БОРМОҚДА

ишга бағишлаган Бойбўта Дўстқороев тадқиқотларида бу яққол акс этган. Халқни маърифатга, эркин ҳаётга чорлаган жадид аждодларимиз рўшнолик кўрмадилар. Бироқ улар ташкил этган газеталар бири ёпилиб, бири очилса-да, уларнинг яқдил мақсадларини тарғиб этишдан қайтмади. Замонлар талатўпида “Садои Фарғона” бизга “Фарғона ҳақиқати” номи остида етиб келди. Газетанинг бугунги мақсади ва маслаги

ҳам жамиятимизда рўй бераётган воқеа-ҳодисаларга ҳолис муносабат билдирмоқ, аҳоли турмуш тарзининг янада яхшиланиши ва муаммоларини адолатли бартараф этилишида кўмаклашмоқ экан, нашр бунинг улдасидан чиқяпти. Газетхонлар қалби ва онига таъбир ўтказга олаяпти, деб айтиши мумкин.

Аҳмадҷон МЕЛИБОВЕВ, Ўзбекистон Миллий университети доценти, “Ҳаҷон адабиёти” журналининг бош муҳаррири.

ГАЗЕТА ХАЛҚНИКИ, У ХАЛҚ УЧУН НАШР ЭТИЛАДИ

Конференциянинг мақсад-муддаоси Фарғонада чоп этилишни бошлаган биринчи газета “Садои Фарғона”нинг санасини аниқлаш, Фарғона вилоятида газетачилик, матбуот пайдо бўлганига бир асрдан зиёроқ вақт бўлганини таъкидлашгина эмас, балки босма оммавий ахборот воситаларининг ўша даврдан буён давом этиб келаятгани асосий гоёси, жамият тараққиётидаги ўрни ва аҳамиятини очиқ беришдан ҳам иборат бўлди. Бунга эришилди ҳам. Газета қайси замон ва қайси маконда фаолият юритмасин, у авваламбор халқники,

у халқ учун нашр этилади. Шундай экан, унинг бутун туриш-турмуши, тутумлари, мақсад-вазифалари кенг омманинг қизиқиши ва манфаатларига ҳамоҳанг, во-баства бўлиб қолаверади. Бугунги “Фарғона ҳақиқати” билан бундан 110 йил муқаддам чоп этилган “Садои Фарғона” газетаси жамоаси дилига туккан мақсад ёнма-ён қўйилса, ҳолис назар-нигоҳ ташланса, қанчалар ўхшашлик, қанчалар яқинлик, қанчалар эзгулик кўзга яққол ташланади.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД, филология фанлари доктори, профессор.

Ўзбекистон журналистикаси тарихида “Садои Фарғона” газетасининг ўзига мос ва хос ўрни бор. Газета таъсисчиларининг мазкур нашрни чоп этишдан мақсади тижорат эмас, халққа қўлларидан келганча хизмат этиш бўлганининг ўзиёқ миллатни уйғотиш, билим олиш ва ўзликни англашга қақирик эди.

ХОЛИСОҢА ХИЗМАТ ҚИЛИБ КЕЛАЁТГАН НАШР

Газета Чор Россияси давридаги кийинчиларга қарамай нашр этилди, долзарб мақолалар эълон қилинди. Батъан чоп этилмай қолди, номи ҳам бир неча бор ўзгарди. Лекин мақсадида оғишмади, халқ турмуш тарзини яхшилаш, жадидлар фоярларига ҳаммаслақ бўлди. Зеро, миллат ва мамлакат тараққиёти

йўлида қилинган ҳар бир иш, ҳар бир қадам бебаҳо яхшиликдир. Бу анъанани “Садои Фарғона”нинг давомчиси бўлган “Фарғона ҳақиқати” газетаси янгича талқин ва янгича услуб билан бойитиб келмоқда. Газета ўз мақсади йўлида жадидона одим ташлаб бораётгани чоп этилаётган таҳлилий, чуқур

мулоҳазали мақолаларда акс этиб турибди.

Салим ДОНИЁРОВ, “Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари бош муҳаррири, филология фанлари бўйича фалсафа доктори.

ЁҚИЛҒИ-ЭНЕРГЕТИКА СОҲАСИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР ЮЗАСИДАН ҲУКУМАТ ҚАРОРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

2024 йил 16 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Ёқилғи-энергетика соҳасида бозор механизмларини жорий этишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида” ги қарори қабул қилинди.

Қарорга мувофиқ, ёқилғи-энергетика ресурсларининг 2024-2025 йилларда босқичма-босқич ўзгартирилган янги нархлари ҳамда шу йилнинг 1 май санасидан эътиборан, аҳоли учун электр энергияси ва табиий газ бир ойлик истеъмолнинг базавий меъёрлари тасдиқланди. Жорий йилнинг 1 майдан бошлаб, электр энергияси нархи истеъмолчиларнинг I ва II гуруҳларига кирувчи қисмига ўзгаришсиз – 1 кВт•соат учун 1000 сўм ҳамда 900 сўмдан қолмоқда. Истеъмолчиларнинг III гуруҳи, шу жумладан, овқат тайёрлаш учун марказлашган ҳолда электр плиталари билан жиҳозланган кўп қаватли уй-жойлар ва ётоқхоналарда яшовчи маиший истеъмолчилар учун бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: • ойига 200 кВт•соатгача – 225 сўм; • ойига 201 кВт•соатдан 1 000 кВт•соатгача – 450 сўм; • ойига 1 001 кВт•соатдан 5 000 кВт•соатгача – 675 сўм; • ойига 5 001 кВт•соатдан 10 000 кВт•соатгача – 787,5 сўм; • ойига 10 000 кВт•соат ва ундан юқори – 900 сўмдан эътиб белгиланмоқда. Қолган маиший истеъмолчилар учун эса бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: • ойига 200 кВт•соатгача – 450 сўм; • ойига 201 кВт•соатдан 1 000 кВт•соатгача – 900 сўм; • ойига 1 001 кВт•соатдан 5 000 кВт•соатгача – 1 350 сўм; • ойига 5 001 кВт•соатдан 10 000 кВт•соатгача – 1 575 сўм; • ойига 10 000 кВт•соат ва ундан юқори – 1 800 сўмдан эътиб белгиланмоқда. Истеъмолчиларнинг IV гуруҳи учун ҳам нархлар ўзгаришсиз – 1 кВт•соат учун 900 сўмдан қолмоқда. Қарорда табиий газ етказиб бериш нархидаги ўзгаришлар ҳам белгиланган. Барча истеъмолчилар учун тўлов миқдори ўзгаришсиз, яъни бир кубометр учун 1 500 сўмдан қолмоқда. Йирқи улгуржи истеъмолчилар ҳамда бюджет ташкилотлари учун ҳам табиий газ нархи ўзгаришсиз – бир кубометр учун 1 800 сўмдан қолмоқда. Коммунал-маиший эҳтиёжлар учун аҳолига мавсумга қараб нарх белгиланмоқда. Хусусан, ноябрь-февраль ойлари давомида бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб тегишли нарх белгиланмоқда. • ойига 500 куб метргача – 650 сўм; • ойига 501 куб метрдан 2 500 куб метргача – 1 500 сўм; • ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача – 1 950 сўм; • ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача – 2 275 сўм; • ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори

миқдорда табиий газ истеъмол қиладиганлар бир куб метр учун 2 600 сўмдан тўлашлари белгиланмоқда. Март – октябрь ойларида истеъмолчилар бир ойдаги истеъмолдан келиб чиққан ҳолда қуйидагича ҳақ тўлайди. • ойига 100 куб метргача – 650 сўм; • ойига 101 куб метрдан 2 500 куб метргача – 1 500 сўм; • ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача – 1 950 сўм; • ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача – 2 275 сўм; • ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори миқдорда табиий газ истеъмол қиладиганлар бир куб метр учун 2 600 сўмдан тўлайдилар. Аҳолига маиший эҳтиёжлар учун сотиладиган суюлтирилган газнинг бир килограмми учун тўлов 1 600 сўм эътиб белгиланяпти. 2024 йилнинг 1 июлидан бошлаб эса автомобилларга газ тўлдириш компрессор шохобчалари учун бир куб метр табиий газ 1 800 сўмдан етказиб берилди. Қарор билан 2025 йилнинг 1 апрелидан эътиборан босқичма-босқич ўзгартирилган нархлар ҳам белгилаб берилмоқда. Хусусан, 2025 йил апрелдан бошлаб, электр энергияси нархи истеъмолчиларнинг I гуруҳига кирувчи қисмига ўзгаришсиз – 1 кВт•соат учун 1 000 сўм эътиб белгиланяпти. II гуруҳ истеъмолчилар учун ҳам бир киловатт • соат электр энергияси 1000 сўмдан етказиб берилди. Истеъмолчиларнинг III гуруҳи, шу жумладан, овқат тайёрлаш учун марказлашган ҳолда электр плиталари билан жиҳозланган кўп қаватли уй-жойлар ва ётоқхоналарда яшовчи маиший истеъмолчилар учун бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: • ойига 200 кВт•соатгача – 300 сўм; • ойига 201 кВт•соатдан 1 000 кВт•соатгача – 500 сўм; • ойига 1 001 кВт•соатдан 5 000 кВт•соатгача – 750 сўм; • ойига 5 001 кВт•соатдан 10 000 кВт•соатгача – 875 сўм; • ойига 10 000 кВт•соат ва ундан юқори – 1 000 сўмдан эътиб белгиланмоқда. Қолган маиший истеъмолчилар учун эса бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: • ойига 200 кВт•соатгача – 600 сўм; • ойига 201 кВт•соатдан 1 000 кВт•соатгача – 1 000 сўм; • ойига 1 001 кВт•соатдан 5 000 кВт•соатгача – 1 500 сўм; • ойига 5 001 кВт•соатдан 10 000 кВт•соатгача – 1 750 сўм; • ойига 10 000 кВт•соат ва ундан юқори – 2 000 сўмдан эътиб белгиланяпти. Истеъмолчиларнинг IV гуруҳи ҳам кейинги йил-

нинг 1 апрелидан эътиборан бир кВт•соат электр энергияси учун 1 000 сўмдан тўлайдилар. Табиий газ етказиб бериш нархи эса қуйидагича ўзгаради. Барча истеъмолчилар учун тўлов миқдори бир кубометр учун 1 800 сўмдан эътиб белгиланмоқда. Автомобилларга газ тўлдириш компрессор шохобчалари учун бир куб метр табиий газ 2 500 сўмдан етказиб берилса, иссиқлик электр станциялари ва иссиқлик электр марказлари бунинг учун 1 800 сўмдан тўлайдилар. Аҳолининг коммунал-маиший эҳтиёжлар учун истеъмол қиладиган табиий газ учун нархлар ўзгаради. Яъни, келгуси йилнинг 1 апрелидан эътиборан, ноябрь-февраль ойлари давомида бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: • ойига 500 куб метргача – 1 000 сўм; • ойига 501 куб метрдан 2 500 куб метргача – 1 800 сўм; • ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача – 2 100 сўм; • ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача – 2 500 сўм; • ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори миқдорда табиий газ истеъмол қиладиганлар бир куб метр учун 3 000 сўм эътиб белгиланяпти. Март – октябрь ойларидаги бир ойлик истеъмол учун эса қуйидагича ҳақ тўланади: • ойига 100 куб метргача – 1 000 сўм; • ойига 101 куб метрдан 2 500 куб метргача – 1 800 сўм; • ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача – 2 100 сўм; • ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача – 2 500 сўм; • ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори миқдорда табиий газ истеъмол қиладиганлар бир куб метр учун 3 000 сўмдан тўлайдилар. Аҳолига маиший эҳтиёжлар учун сотиладиган суюлтирилган газнинг бир килограмми учун тўлов 2 000 сўм бўлади. Айтиш керакки, қарор билан 2024 йил 1 майдан аҳоли учун электр энергияси ва табиий газ бир ойлик истеъмолнинг базавий меъёрлари ҳам белгиланмоқда. Унга қўра, электр энергияси бир ойлик базавий меъёри 200 кВт•соатни, табиий газ учун эса иситиш мавсумида 500 куб метрни, бошқа мавсумда эса 100 куб метрни ташкил қилмоқда. Иситиш мавсуми Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида октябрь – февраль ойлари, бошқа ҳудудларда эса ноябрь – февраль ойлари қамраб олади. Иситишдан ташқари мавсум Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида март – сентябрь ойлари, бошқа ҳудудларда эса март – октябрь ойлари қамраб олиши назарда тутилмоқда.

Дил сўзи

ВАТАНДИН ЯХШИ ЁР БЎЛМАС

Ватан инсонга Аллох томонидан неъмат ўлароқ берилди. Ҳадиси шарифларда “Ватанин севмоқ иймондандир” дея бежиз айтилмайди.

Ватан, ватан дер эдилар, на дер эрдим билмай ани, Энди билсам Ватан эркон бутайлар (н)инг ширин эсони, Бир эсон эмас, эй суйули, томилларинг қони Ватан, Сенсан, бале, биланларга эсонларни эсонни Ватан! Жадидчилик ҳаракатининг буюк намоёнидан, маърифатпарвар бобомиз Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ушбу шеъри орқали инсонларга, асосан ёшларга Ватаниннинг қадри, унинг моҳияти ҳақида хабар бермоқда. **Ватан таркин бир нафас айлама, Яна ранжис гурбат ҳавас айлама.** Заҳридин Муҳаммад Бобур ўзининг адолати ва одил снѳсати билан ҳукмрон бўлган юртларини ҳам обод қилди. Халқни илм-маърифатга, яхши ишларга, бунѳдкорликка чорлади. Маънавиятга ѳмон таъбир элтувчи омиллардан воз кечиб, бутун халқ учун уларни тақиб қўйди. Ҳинд халқининг ҳаѳт тарзи ва маданий дунѳқаранин юксалишига муносиб ҳисса қўшди. Ўзининг илми, адолати ва гўзал хулқи билан тараққиѳтни янада ривожлантирди. Аммо умр бўйи унинг энг катта орузларидан бири юрт ишиди, унга қайтиш бўлган. Унинг қалб тўрини Ватанга бўлган муҳаббат банд этган: **Не ерда бўлсанг, эй гул андадур чун жони Бобурнинг, Ғарбингга тараҳхум айлагилан, андижонийдир.** Ватан остонадан бошланади. Инсон дунѳга келиши билан Ватан олдидаги бурчи ҳамда вазифаси у билан бирга бўлади. Ҳар бир инсон умри давомида “Ватан менга нима берди”, деб эмас,

балки “Мен Ватаниннга нима бердим”, – деб яшаши керак. Унутиб бўлармиди, Широқ Ватан дея ўзини қурбон қилди. Наҳмиддин Қўбро 72 ѳида юрт озодлиги йўлида қўлига қилич олди. Абдулла Қодирий, Чўлпон, Абдурауф Фитрат каби зиѳллар бугунги шуқули кунлар учун курашдилар. Ватанин онага қиѳслаймиз. Оналаримиз бизга қанчалар умрини бахшида этганиннинг қарзини тўлаш учун умримиз камлик қилади. Она фарзандини дунѳга келтириш учун нафақат жисмонан, балки рухан толиқинини ҳеч ўйлаб кўрганмисиз? Афсуски, ҳозирги кунда кўпчилик волидаси олдидаги вазифасини унутгани каби Ватан олдидаги бурчини ҳам эсдан чиқарган. Онамиз олдидаги бурчимиз ва вазифамиз Ватанга бўлган муҳаббатимиз билан уйғунлашмоғи зарур. Шу серкуѳш ўлкада туғилдик, ўсдик, имкониѳтимиз борича Ўзбекистон равнақи йўлида куч-гайратимизни, билим-салоҳиятимизни сарф этайлик. Ватан равнақи учун ҳаракатни ѳшлар таълим-тарбиясидан бошламас эканмиз, келажакда Ўзимизни кечира олмай қолишимиз мумкин. Абдулла Авлоний ҳам “Таълим-тарбия биз учун ѳ ҳаѳт – ѳ мамот, ѳ нажот – ѳ ҳалокат, ѳ саодат – ѳ фалокат масаласидир” деб бир аср муқаддам бежиз айтмаган. **М.АСҚАРОВА,** Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтининг Фарғона минтақавий филиали кенгаш котиби.

Ў.А.

Орамиздаги одамлар

Ота-она меҳридан маҳрум ва ногиронлиги бор болаларни қўллаб-қувватлаш, уларни жамиятнинг фаол аъзолари сифатида тарбиялаш барчамиздан жиддий эътибор ва амалий ҳаракатларни талаб қилади. Бирорта бола “Мен етим ёки ногиронман” деб ўқинмаслиги, давлати- миз ва жамиятимизнинг меҳридан четда қолмаслиги керак. Уларни замонавий касб-хунарларга ўқитиш, барча шароитларни яратиб бериш нафақат вазифа, балки муқаддас бурчдир. Масалага шу жиҳатдан ёндаш- сак, ишимизда албатта натижа бўлади. Фарзандларимизга қилган ҳар бир яхшиликимиз ўн яхшилик бўлиб қайтади.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш.Мирзиёев.

МЕХР ВА МУҲАББАТ УПАШАДИГАН МАСКАН

Меҳр – оддий тушунча. Аммо унинг замирида бир олам маъно мужассам. “Меҳрибонлик уйи” да яшаган болалар ана шу МЕХРга ташна эди. Улар ота-оналаридан кўрмаган ОҚИБАТни атрофдан изларди. Дунёга келишига сабабни бўлган инсонлари тирик бўла туриб, шундай муассаса-ларда тарбияланаётганлар ҳам бор эдики, кўзларига боқсангиз, алам, нафрат ва соғинчи ҳис қилардингиз...

“Меҳрибонлик уйи” да ҳаёт бошқача бўлади. Ота-онасидан айрилган ёки улардан олисда яшаётган болалардан тузилган катта “оила” да бизга бегона қонуниятлар ҳукм суради. Баъзан мурғаклигиданоқ ҳаётнинг бешафқат зарбасига дуч келган, шу боисданми, улкан ҳақиқатларни эрта илғаган болаларнинг кўзига тик қарай олишга ҳам кучимиз етмайди.

2021 йил 28 июль. Бу санани фурқатлик Хуррият Комилова ҳеч қачон унутмас керак. Шу кун Президент Ш.Мирзиёев раислигида ногиронлиги бўлган, ота-она қарамоғидан маҳрум ва етим болаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни кенгайтириш бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди ва Юртбошимиз ташаббуси билан “Меҳрибонлик уйи” ларидаги болаларни оилага яқин муҳитда тарбиялаш, билим ва маънавиятли, ватанпарвар инсонлар этиб вояга етказишга алоҳида эътибор қаратилиб, бу борада янги тизим жорий қилиниши режалаштирилди.

Бу янгилик 16 йил “Меҳрибонлик уйи” да ишлаган Хуррият опа учун айни мuddо бўлди. Чунки, ўзи ишлайдиган масканга ҳар борганда, бағрига чападиган, унга талпинадиган қизалоқларга оналик қилишни, ўқисик қалбларига зиё улашишни анчадан буён ўйлаб юрганди. (Хуррият опа аввалроқ икки опа-сингилни тарбиясига олиб, уларни турмушга узатганини, ҳозир ҳам қизларнинг ҳолидан хабар олиб туришини эшитгандик).

Бироз иккилаш ва ҳаяжон билан оилабошига юзланди. Турмуш ўртоғи Равшанбек ака Хуррият опанинг гапларини тинглар экан, “Онаси, тўғри тушун, савобли ишга қўл урмоқчисан, аммо осон эмас, вақти келганда ўз болаларининг инжиқликлари, эркаликларини кўтаришининг ўзи бўлмайди, фарзандликка олмоқчи бўлаётган болаларнинг ўрнига ўзингни қўйиб кўр, шундоқ ҳам кўнгиллари чилпарчин бўлган, уларга чин маънода ота-она керак, сен шунга тайёрмисан?”, деди.

Аҳлида қатъий турган аёл эртасигаёқ зарур бўладиган ҳужжатларни тайёрлашга, яқинда уйига келадиган фарзандлари учун яшаш хонадонидан барча шарт-шароитларни яратишга киришди. Орадан бир ой ўтиб, Қўқон шаҳридаги 12-сонли “Меҳрибонлик уйи” дан 5 нафар ўғил-қизларни ўз тарбиясига олди ва “Меҳрибон қалб” номи оилавий болалар уйи фаолиятини йўлга қўйди.

– Муассасамизда болажонларнинг моддий таъминоти жиҳатидан кам-кўсти йўқ эди. Лекин болага ота-она, ОИЛА керак, – дейди Хуррият опа. – “Меҳрибонлик уйи” да ўн йилдан кўпроқ ишладим. У ердаги тарбияланувчиларнинг ўзига хос феъл-атвори, табиатидан хабардорман. Шунинг учун улар билан тил топшиш мен учун қийин бўлмади.

2021 йил 22 сентябрь куни Ободон қишлоғида яна бир болалар уйи очилди. Хуррият опанинг катта оиласига ҳавас қилган синглиси Назокат Комилова ҳам 6 нафар қизалоқларни ўз тарбиясига олиб, уларга оналик меҳрини, оила тафтини беришга киришди. Ҳозирда ҳар икки оилада вояга етаётган қизларнинг сони 16 нафарга етди.

Орадан уч йил вақт ўтди. Оилавий муҳитни кўрмаган, ота-она дўйдори, биргаликдаги ҳаёт орзу ва армони билан яшаётган қизларнинг янги уйга кўниб кетиши осон бўлмади. Опа-сингилнинг сабр-бардоши, меҳри уларни бу масканни чин маънодаги уйлари деб қабул қилишларига имкон яратди.

Ҳозирда болалар Фурқат туманидаги 22-умумтаълим мактабида таълим олишмоқда. Уларнинг бошқа тенгдошлари қатори билим, касб-хунар эгаллашлари ҳамisha масъулларнинг диққат марказида. Қизалоқлар учун ҳар икки хонадонда ҳам бир хил шароит яратилган. Опа-сингиллик ришталари, қариндошликка боғланиб, бир-бирлариникига меҳмонга келишда, бир-бирига суянч, елкадош бўлишди.

Хуррият ва Назокат опалар қизларини мустақил ҳаётга тайёрлаш учун уларга мактабда олаётган билимларидан ташқари, ҳунар ўрганишларига ҳам жиддий эътибор қаратади. Хонадоннинг кайвониси Ҳалимаҳон она Нурматова эса невар-эвара каби бўлиб қолган фарзандларга каштачилик, тикувчилик, пазандалик сирларини ўргатади.

– Аввалига ўзим ҳам бироз иккиландим, лекин ёнимда онам борликлари учун қизларимга чиройли тарбия бера олишимга ишондим, – дейди Назокат опа. – Қизларни бувижонларидан ҳаёт сабоқларини олиб ўлғайтишмоқда.

Хуррият опа билан суҳбатлашарканмиз, бир кулиб, бир йиғлаб қизлар янги келган кунларни эслайди:

– Кечки овқатни тайёрлашимиз керак. Ҳар сафар менга кўмаклашадиган Фотимаҳон билан қандай таом пиширишни маслаҳатлашдик. Шу пайт кўшни чиқиб қолди, овқатга масалликларни тайёрлашни Фотимаҳонга тайинлаб, ташқарига чиқдим. Бироз ҳаялладим шеклили, қайтиб келсам, у мунчоқдек кўзларини менга қадаганча, тайёрлаб қўйган масалликларини кўрсатди. Буни қарангки, булғор қалампирини қандай тозалашни билмаган қизим уни картошкадек арчмоқчи бўлибди-ю, ҳеч урдалай олмабди. Уша кун оила аъзоларимиз билан роса қулишдик. Аммо ёлғиз қолганимда кўздаги ёшимни артарканман, Юртбошимиз тўғри қарор қабул

қилганликларини, қиз бола тўла-тўқис оилада улғайиши, она тарбиясини олиши кераклигини яна бир бор ҳис қилдим.

15 нафар қиз, 1 ўғил. Ҳар бирининг ўзгача феъли, дунёқароши бор. Опа-сингиллар келишолмай аразлашиб қолишса, Ҳалимаҳон бувижонлари дарров уларга насихат қилиб, яраштиришга киришади. Кимга янги қўйлақ керак, яна кимгадир ўқув қуроллари-ю, китоблар – ҳар бир оилада бўлгани каби кам-кўстларни Хуррият ва Назокат опалар биргаликда ҳал қилишади. Айтганча, хонадонда бирор байрам, туғилган кун бўлса, кулгу, хурсандчиликни эшитган йўловчилар тўй бўляптими, деб ўйлашади.

Гулшода Қўқон давлат педагогика институтининг жисмоний тарбия факультетида ўқияпти. Бибиروبия тез фурсатда тикувчилик сирларини ўрганиб, маҳалланинг номи чиққан тикувчиси бўлиб улгурди. Захроҳоннинг қўлидан ҳеч китоб тушмайди. Бу йил мактабни тамомлаётган Маржона “боғча опа” бўлишни ният қилган. Ҳозирда Қўқон педагогика институтининг 2-курсда таълим олаётган Шахнозага келадиган совчиларнинг охири кўринмайди. Хуррият опа бундай вазиятларда Ҳалимаҳон она билан маслаҳатлашади. Куёвликка номзодларни қизларнинг бувиши ва دادаси Равшанбек ака “имтиҳон” қилади.

Ҳозирда иккинчи синфга бораётган Тамिला бир йилдан буён “менгал арифметика” билан шуғулланади. Кичик бўлишига қарамай қатор ютуқларни қўлга киритмоқда.

Қизалоқлар ўзлари ясаган, тиккан буюмлардан ташкил этган кўргазмани томоша қиларкансиз, уларнинг қалби, тасаввур дунёси ва албатта иқтидор қирраларини илғаб олиш қийин эмас. – Келажакда хизмат кўрсатиш соҳасида ўз фаолиятини бошлайман ва болаларжонга меҳр улашаман, – дейди Шахноза. – Ҳалимаҳон бу-вим ва Хуррият онамдан яхши ОНА бўлишни ўрганмоқчиман. Мен ҳеч қачон фарзандимни ташлаб кетмайман.

Оиладаги ягона ўғил Шерзодбек опа-сингилларига жуда меҳрибон. Хамша уларнинг гапларига диққат билан кулоқ солади-да, худди катталардек насихат қилади. Яхшилик фазилатларини ўқтиради, дилзорлик оғир гуноҳлардан эканлигини тушунтиради. Бола қалбининг олижаноблигига тан бермасдан илож йўқ!

Болажонларнинг ҳар бири “бир асар”. Бировга айтолмайдиган мунгли хикоялари бор. Тамилани Хуррият опа уйига олиб келганда, тортинчоқ, камгап қизалоқ эди. Бугун эса унинг маҳмадоналигига

ҳайрон қоласиз. Уни саволга тутаман: – Тамила, бу ер сенга ёқадими? – Ҳа, жуда ёқайди, опаларим, акам, бувим бор. Аяжон, энди мени ҳеч кимга бермайсиз-а! Тамила шу гапни айтди-ю, худди биров уни онасинд олиб қўядигандек Хуррият онага талпинди. Опанинг айтишича, Тамила ҳар кун тунда унинг хонасига мўраларкан. Онасининг ухлайётганига ишонч ҳосил қилиб, кейин уйкуга ётаркан...

Ҳар сафар бу ерга келсам, қизлар билан суҳбатлашсам, кўнглим ёришади. Кун кеч бўлганини ҳам сезмай қоламан. Аста кетишга чоғланарканман, Фотимаҳон саволга тутди: – Журналист опа, яна қачон келасиз? Яқинда Тамиланинг туғилган куни. Келинг, кутамиз. Аяжонимдан ўргандим, ўз кўлларим билан торт пишириб бераман.

Тамиланинг туғилган кунига келишга ваъда бериб, файзли ва меҳр нури таралаётган хонадондан узоклашдим. Йўлда борарканман, ҳар бирининг нигоҳини эслашга уриндим. Биринчи кўрганамда улар аллақандай маънос, ўйчан эди. Бугун эса кўзларидаги ғам ўрнини шодлик эгаллабди. Ўйлаб қолдим, тақдир бу болаларга йўқотишлари ўрнини боса оладиган тухфаларни берган бўлса, не ажаб?! Фарзанднинг баркамол инсон бўлиб камол топишида ота-она тарбияси қанчалар муҳим бўлса, қариндош-уруғ, маҳалла-қўйнинг ҳам шунча ўрни бор. Хурриятхон ва Назокатхон опалар қўлида тарбияланаётган болалар бугун нафақат ота-она, балки буви, опа-сингил, ака-ука ва қариндошларга ҳам эга бўлишди. Хуррият опанинг ўғиллари Рашидхон ва Азизхон, Назокат опанинг фарзандлари Нафисаҳон ва Камронбек аввал янги опа-укаларига “бегона” кўз билан қарашган бўлса, орадан вақт ўтиб, бир-бирларига мослашишди.

Уларнинг ҳар бир кунлари бахтли, қувончларга бой ўтаётганини эса юқоридаги изоҳлардан ҳам билиб олишингиз мумкин. Иккинчи жаҳон уруши даврида 14 болани асраб олиб, ўзбекона олижаноблик, тантликини бутун дунёга намоён этган Шоммаҳмудовлар оиласи ёдингизда бўлса керак. Фурқат туманида яшовчи опа-сингилларнинг ўқисик қалбларига зиё улашадиганликларини инобатга олсак, уларни чин маънода замонамиз қаҳрамонлари десак, муболага бўлмайди.

Дурдона ҒОҒҒОРОВА,
журналист.

ҲУҚУҚИЙ САБОҚ

Фарғона шаҳар давлат хизматлари марказига ҳар куни юзлаб фуқаролар шахсий масалалари бўйича мурожаат қилишади. Афсуски, айрим шахсларнинг қонунчилик талабларини билмаслиги ёки ўзи мурожаат қилаётган масала бўйича мавжуд тартиб-қоидалардан хабардор эмаслиги ортиқча овора-гарчилик ва қимматли вақтларини йўқотишларига сабаб бўлмоқда.

Мурожаатингизни рад этиш учун нималар асос бўлишини биласизми?

Ҳозирда тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш бўйича кўп мурожаатлар бўлмоқда. Шуларни инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низомга асосан, мурожаатларни рад этишга асос бўладиган қоидалар ҳақида маълумот беришни лозим топдик.

Юқоридаги низомга кўра, жумладан, давлат божи тўланмаганлиги ёки унинг тўлиқ бўлмаган миқдорда тўланганлиги; низомда тўтилган ҳолатларда тегишли бўлмаган рўйхатдан ўтказиш органига мурожаат қилинганлиги; ҳужжатлар ва (ёки) маълумотлар тўлиқ бўлмаган ҳажмда тақдим этилганлиги; қонун ва таъсис ҳужжатлари билан ваколат берилмаган орган томонидан таъсис ҳужжатларини тасдиқлаш (хулосага келиш), уларга ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиш тўғрисида қарор қабул қилинганлиги — устав фонди миқдори оширилган (камайтирилганда), улуш (хисса) бошқа шахсга ўтган, қайта ташкил этилган тақдирда; юридик шахснинг манзилини ўзгартириш, шунингдек, юридик шахсни бошқа юридик шахсга қўшиб юбориш, қўшиб олиш, бўлиш билан боғлиқ қайта

рўйхатдан ўтказишда юридик шахснинг базавий ҳисоблаш миқдорининг уч юз бараваридан ортиқ солиқ қарзи мавжудлиги, шунингдек, солиқ ҳисоботларини белгиланган мuddатларда топширмаганлиги; улушнинг (ҳиссанинг) бошқа шахсга ўтиши билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчаларни қайта рўйхатдан ўтказишда, муассиснинг муассислар рўйхати ўзгаришига розилиги мавжуд эмаслиги; фирма номини танлашда Ўзбекистон Республикасининг “Фирма номлари тўғрисида”ги Қонуни талабларига риоя қилмаслик; таъсис ҳужжатларини барча иштирокчилар томонидан имзо-ланмаганлиги; тадбиркорлик субъекти томонидан таъсис ҳужжатларида кўрсатилган манзил маълумотлари солиқ ва кадастр органларининг маълумотлар базаларида мавжуд бўлмаганда; тадбиркорлик субъекти ўз ташкилий-ҳуқуқий шаклини қонунчилик ҳужжатларида мавжуд бўлмаган турга ўзгартиришни сўраб мурожаат этганда тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказишни рад этишга асос бўлади.

А.АДЕРМАТОВ,
Х.ДАДАХОНОВА,
Фарғона шаҳар адлия бўлими давлат хизматлари маркази ходимлари.

ДАРОВАДИ – ТОМОРҚАСИДА

Қўштена туманидаги “Сармозор” маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи Юсубхон Маъруповлар оиласи гул кўчатлари етиштириш бўйича ўзига хос тажриба мактабни яратган. Улар хонадон томорқасининг ҳар бир қарич еридан самарали фойдаланади.

Бор даровад томорқада, дейишади. Ерга эгилгани – ер сийлайди. Йилнинг тўрт фаслида томорқадан самарали фойдаланиш эвазига оиланинг йилдан-йилга даровади ҳам ортиб бормоқда. Хусусан, 2023 йилда 70 миллион сўм даровад олинди. Қолаверса, маҳалладаги 5 нафар иш-сиз, меҳнатга лаёқатли хотин-қизлар иш билан банд қилинди. Бу йил ҳам катта режа билан ишга киришилган. Юсубхон ака ердан мўмай даровад олиш борасида кўни-кўшиларига, яқинларига, харидорларга ҳам маслаҳати ва ердამини аямайди. Ҳар йили минглаб туپ гул кўчатларини бепул тарқатади. Уларни экин, парвартишда йўл-йўриқларини кўрсатади.

– Гул ўзининг чиройи, таровати билан инсонларга завқ улашади,

питоми, салвия, қатарантус, шафран, пальма, георгина, гвоздика, шифлера, фикус (қора шаҳзода), гибискус (хитой атиргули), мейсон бегония, агава, геран, спатиулюм (аёл бахти), хамедорея каби гул кўчатлари юртимиз вилоятлари, шунингдек, қўшни республикаларга ҳам етказиб берилмоқда.

қалбига хушнудлик олиб қиради. Вилоятимизда яратилаётган гулзор чаманзорларга оз бўлса-да, ҳисса қўшаётганимиздан хурсандмиз, – дейди у.

Мадина АҚМАЛЖОНОВА,
Зулхумор АҲМАДАЛИЕВА,
Фарғона давлат университети талабалари.

«Кусто ороли»да

Хусан кўйлагимдан тортди. Мен ҳам дарҳол тиз чўкиб, қўлимни кўксимга қўйдим ва "Ассалому алайкум", дедим. Саломимни ҳамма эшитди. Чунки тиз чўкиб турганлар сукут сақлашар эди.

Билмадим, қабила бошлиғига саломим ёқди шекилли, рўпарамга келиб, қўлимдан ушлаб мени тургазди. Кейин "мава" деди. Дарҳол ҳамма ўрнидан турди.

Хусан қабила бошлиғи, яъни сардорга мен ҳақимда ахборот берди. Бир неча сўзларини тушундим. Таништирув якунида менга кўрсаткич бармоғини бигиз қилди:

– У – яхши одам, – деди ўзбекчалаб. Ҳамма ҳайрон, ҳамма ҳайратда. Хусан дарҳол ўз тилида бу гапни қайтарди.

– У гув кю! Шу пайт даврадагилар яна бараварига "лв-лв-лв"лаб юбордилар.

Қабила бошлиғи янада яқинроқ келди. Кўзларимга тикилди. Унинг оқарган, елкасига тушган узун-узун сочлари, юзидаги ажинлар бу бош не савдоларни кўрмаганидан дарак берса-да, жигарранг қорачиқли нигоҳ бегубор, раҳмли, оқ дил

(Давоми. Боши аввалги сонларда).

инсонники эди.

Елкамга қўлини қўйди ва Хусанга қарагани, у ниманидир тасдиқлагандек, бошини сарак-сарак қилди. Қабила бошлиғи энди даврадаги қабиладолларига қараб:

– Хи чва тоо, – деди. Ҳамма қувончдан яна "лв-лв-лв"лай бошлади.

– Сен биз меҳмон, – деди Хусан шовқин бўлса-да қулғимга. Ҳа, қабила бошлиғи мени хурматли меҳмон деб эълон қилган эди.

Аваллига ҳайрон бўлдим, танимаган одам, биринчи кўриши мени, қолаверса, бошқа жамият, айтиш мумкинки, бошқа замондаги одам бўлсам. Синамай-нетмай мени меҳмон деб эълон қилди.

Лекин кейин, бир неча кун оролда яшагач, билдимки, қабилага туз етказиб бераётган одамларнинг одами эдим. Уларни эса ороликлар дўст деб билар эканлар. Демак, дўстнинг дўсти менинг ҳам дўстим, деган ақида билан мени қабул қилганлар.

Биз сардор билан унинг таклифига кўра пешайвон остига ўтирдик. Қабила бошлиғи биздақа чордана курди. Во ажаб, бундай ўтиришни қаердан билар экан? Мен ҳам унинг ўнг томонига чордана куриб ўтирдим. Буни кўрган сардор қувониб кетди. Гўё

(Давоми. Боши аввалги сонларда).

Муҳаммаджон ОБИДОВ

(Саргузашт-воқеий қисса)

10 кун

мен чордана куришни ҳозир, ундан ўргангандек тушунди, чоғи.

Майдон ўртасига тезда шох-шабба келтиришди. Гулхан тили осмонга кўтарилди. Эркага аёл унинг атрофида қўшиқ куйлаб айлана бошладилар. Гоҳи-гоҳида осмонга, қуёшга қараб икки кўллари чўзганларича, илтижо қилардилар.

Чамаси, маросим ярим соат давом этди. Сўнг қабила бошлиғи ўрнидан туриб, менга бир чодирни кўрсатди.

– Канго тва хи, – деди у. Ёнимда турган Хусан: – Бу уй сенга, Ҳасанга, – деб мени етаклади.

Чодир ўн иккита бамбук новдасининг учини бириктириб, улар ораллиғига даракхт пўстлоғи ички толаларидан эшилган

арқонлар боғланганди. Ораллиқ эса ҳайвон териси билан қопланган.

Аммо ҳар бир устун – новдага ҳайвон тишлари, ранго-ранг тошлар тизим-тизим осиб қўйилган. Чодир тўрисига айиқ териси тўшалган. Хусан иккимиз шу ерга ўтирдик.

– Бу Крингулати ўғли, уй, – деди Хусан икки бор дона-дона қилиб. Тушундимки, қабила бошлиғининг ўғлига тегишли чодирни менга беришибди.

– У қаерда? – сўрадим Хусандан. Хусан мени тушунди. У кўллари осмонга узатди ва:

– Қуёш олди, қуёш кетди, – деди маънос тортиб. Демак, у вафот этган экан-да. Мен беихтиёр кўллариمنى очиб, дуон фотиҳа қилдим.

– Оллоҳ раҳматига олсин. Жойи жаннатдан бўлсин, омин.

Хусан нима деганимни тушунмади, лекин менинг ҳаракатимни такрорлади-ю, савол назари билан термулиб қолди. Мен эса дуо қилганимни унга тушунтира олмадим.

Шу пайт гув этиб чодирга ўн чоғли тенгқур болалар кириб келди. Улар бири-бирига навбат бермай гапирар эди. Мени ҳам тинч қўйишмади. Костюмимдан тортқилайдими, сочи тўкилган бошимни силаб кўрадим-е... Дарвоқе, оролда биронта ҳам сочи тўкилган (кал дейишдан тийилди, чунки ўзим ҳам...) одам учратмадим. Балки шунинг учун менинг тақир бошим уларга қизиқ туюларди. Болаларнинг яна бири кўкрагимдаги журналистлар уюмчаси аъзолик нишонимни ечиб олса денг... хай-хуйлагимча шаталок отиб чодирдан қочиб чиқиб кетди.

– Окра, окра, – деди бор овози билан бақириб Хусан. Болалар бир лаҳзада жим бўлиб қолдилар ва мендан кўзларини узмай чодирни тарк эттишди.

– Ёмон бола, бола ёмон, – деди Хусан. Мен кулиб унинг елкасига урдим.

– Шўх бола. Бола шўх!

– Шўх, шўх, бу нима? Энди мен бу сўзга изоҳ бера олмадим. Чунки Хусан энг зарур 200-300 сўзни тушунарди холос. "Шўх" сўзи маъносини тушунтириш учун эҳ-ҳе...

Хусаннинг саволи жавобсиз қолди. Мен юз-қўлимни ювмоқчи эканимни билдирдим.

Биз чодирдан чиқиб, дарё томон юрдик. Эҳ, оролинг ҳавосини таърифлашга тил ожиз, сўз ожиз. Икки ён ўрмон, ўртада йиллов, уни ҳам дарё кесиб ўтади. Тўғри, бу Сирдарё ёки Амударё каби катта, кенг эмас. Аммо жуда гўзал манзара ҳосил қилган, сокин. Оролда бўлган чоғимда билдимки,

аслида дарё тоғу тошлардан ирмоқ бўлиб оқиб келмайди, балки океан суви эди у. Яъни, оролни иккига бўлиб турарди холос. Шунинг учун у сокин, агар сув сатхи кўтарилса, бир томонга, пасайса, иккинчи томонга қараб оқиста оққандек туюларди.

Хусан биринчи бўлиб сакради. Мен кўрка-кўрка сувга тушдим. Эҳ, қандай оромжон. Баданим роҳатланди. Сув остига бир неча бор шўнгидим. Тоза, оппоқ қум, турфа ранг баликчалар...

Биз чодирга қайтсак, ёғочдан йўниб ишланган товачаларда 2-3 хил овқат, ўсимлик барглари, илдири қўйилган экан. Иштаҳа карнай. Оловга тоблаб пиширилган балик ва гўштни паққос туширдик. Хусан қайси илдири, барғини қўшиб еса, мен ҳам уни такрорладим. Бизга беришган таомлар ичда тузлаб қоқланган гўшт ҳам бор эди. Хусан уни кўрсатиб, бир нималар деди. Борэ, дедиму, сур гўштни титиб-титиб ея бошладим.

Шўртрак, аммо ёқимли эди. Хусаннинг гапларидан факатгина туз, гўшт сўзларини англадим холос. Шу бугунуқ у билан ўзбек тилидаги сўзларни ўрганишни давом эттиришга қарор қилдим. Аммо ташқарида яна дўмбира овози янгради. Хусан қўлимдан тортқилаб олиб чиқди. Ҳамма "лв-лв"лаб овоз чиқарар, майдон томон чопар эди.

Бир пайт ўн беш чоғли, бақувватлигидан мускуллари бўртиб чиққан йигитлар биландек новдага оёғидан осиб боғланган ҳайвонни елкада кўтариб келиб қолишди. Ҳамма бараварига "лв-лв-лв" деярди. Қабила бошлиғи пешайвонга чиқди. Йигитлар ўлжани унинг оёғи остига қўйишди.

– Гўшт, гўшт, – деди Хусан қувониб. – Ҳасан келди, гўшт келди!

(Давоми келгуси сонларда).

Махтумқули Фироғий таваллудининг 300 йиллигига

ШЕЪРИЯТИ ЎЗБЕКЛАРНИНГ МАЪНАВИЙ МУЛКИГА АЙЛАНГАН ШОИР

2024 йил 19 февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг "Буюк туркман шоири ва мутафаккири Махтумқули Фироғий таваллудининг 300 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. "Махтумқули Фироғий нафақат туркий халқлар, айни пайтда жаҳон адабиёти ва маданияти тарихида алоҳида ўрин эгаллаган атоқли шоир ва мутафаккирдир" дейилади қарорда.

Ўзбекистонда буюк шоир асарлари кўп нашр этилган. Унинг шеърятидан баҳраманд бўлмаган инсон, шеърлари асосида айtilдиган қўшиқлар кириб бормаган хонадон йўқ ҳисоби.

Махтумқули Гурган дарёси соҳилидаги Ҳожиговшан қишлоғида таваллуд топган. Бошланғич таълимни отаси, шоир Давлатмамат Озодийдан олган. Сўнг қишлоқ мактабида Ниёзсолиҳ мулла қўлида ўқиган. Халач атрофининг Қизилоёқ қишлоғидаги Идрис-бобо мадрасида, кейинчалик Бухоронинг Кўкалдош, Хиванин Шерғозихон мадрасаларида таҳсил олган. Фирдавсий, Фузулий ижодидан баҳраманд бўлган, Алишер Навоийни ўзига устоз санаган. Заргарлик билан шуғулланган. Афғонистон, Эрон, Ҳиндистон, Озарбайжон, Самарқанд, Туркистонга саёҳат қилган. Бизгача унинг лирик, фалсафий, панд-насихат шаклидаги 10 минг мисрадан ортиқ шеърлари етиб келган. Шоир хотира-сига Ташкент ва Хива шаҳарларида ёдгорлик мажмуалари қурилган.

Юбилей байрами доирасида Махтумқули танланган асарлари, унинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган илмий мақолалар тўпламини нашр этиш режалаштирилган. Ўзбек ва туркман киножодкорлари ҳамкорлигида бадиий фильм яратилиб, шоир ҳаёти ва ижоди ҳақида спектакль саҳналаштирилади. Пойтахтда ўзбек ва туркман халқларининг дўстлик, қардошлик алоқалари ҳақидаги тасвирий санъат асарлари кўргазмаси, Хивада халқаро илмий конференция, октябр ойида Алишер Навоий номидаги ўзбек давлат академик катта театрида хотира кечаси бўлиб ўтади.

Куйида эътиборингизга Махтумқули Фироғий ижодидан намуналарни ҳавола этамиз.

НАМАСАН

Асли сени кўрмаганман, дилдорим!
Кўрмимсан, булбулмисан, намасан?
Ғамсин билни хаёлингда алдарман,
Бог ичинда гул-зулмисан, намасан?
Қароқчим, ё сайиди, хўжамми?
Ё соқийми, ё шаробми, ё жомми?
Ё йилмисан, ё кундузми, кечамми?
Ё оймисан, ё кунмисан, намасан?
Ё мушкисан, ёки чамбил, ё анбар,
Айтолмайман, ё чархмисан, ё чамбар?
Дарёмисан, ё маъжмисан, ё сафсар,
Гирдобмисан, тўлқинмисан, намасан?
Олтинмисан, кумушимсан, армисан?
Ё иримисан, Күрчимсан, армисан?
Ё ёқтми, ё маржонми, дурмисан?
Ё чирогми, ё зийсан, намасан?
Махтумқули, кеч номусу орингдан,
Қўлингни торт, бу вафосиз корингдан.
Жаҳон тўла, сен гофилсан ёрингдан,
Ё мастмисан, ё шайдосан, намасан?

КЎРИНГ

Ҳар йиғитнинг асли билай десангиз,
Маврақанда ўтириб-туришин кўринг.
Биров билан ошно бўлай десангиз,
Авал ўз сўзида туришин кўринг.
Узоқ-яқин йўлга барар бўсангиз,
Мардлик қилишин солар бўсангиз,

Бир бедовни сайлаб олар бўсангиз,
Сийнасин, сағрисин керишин кўринг.
Бир пул тушса бир ифлоснинг қўлига,
Кўксин очиб, кезар қишининг елка,
Ҳаридор бўсангиз қизга, келинга,
Адабин, иқромин, ўтиришин кўринг.
Мард йиғитнинг от-яроғи шай бўлса,
Етишар ҳар ерда ҳайда-ҳай бўлса,
Ўзи Хотам бўлиб, яна бой бўлса,
Чор атрофдан меҳмон келишин кўринг.
Бир нечани қўлдинг моли бисёри,
Бир нечани қўлдинг бир пулнинг зори,
Яхши-ёмон – одам зотишининг бори
Набат билан ўтиб боришин кўринг.
Тангри безор, биллинг, закотсиз бойдан,
Сиз ҳам қочинг зинҳор ул келар жойдан,
Марда бир ши тушса, кўрар Худодан,
Номарднинг ҳамроҳдан кўришин кўринг.
Номард юрар мудом ўлимдан қочиб,
Уйига келганда захрини сочиб,
Мард йиғит меҳмонга кучоғин очиб,
Номарднинг меҳмондан қочишин кўринг.
Золон олиб, қиммат сотар галлон;
Судхўр ноинсофлар ҳалол тиллони
Ҳаром фойдасига беришин кўринг.
Мард йиғитнинг иши суҳбат – соз бўлар,
Кўнгли қиш бўлмайин, доим ёз бўлар,
Яхшининг кўнглидагина ош оз бўлар,
Ёмоннинг кўнглида бир урушин кўринг.
Қардон, қардошдан узоқда туриб,
Қадрсиз ёт билан қариндош бўлиб,
Махтумқули, носозларга дуч келиб,
Хўжанинг, сайиднинг юришин кўринг.
Туркман тилидан Жуманиёз
ШАРИПОВ таржимаси.

Ислохотлар жараёни:

“МЕҲРЛИ МАКТАБ” МЕҲР УЛАШЯПТИ

Ўзбекистон Республикаси Вазиран Маҳкамасининг 2022 йил 5 майдаги “Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси марказида даволанаётган болалар учун мактабгача таълим ва тарбия ҳамда умумий ўрта таълим бериш тизимини жорий қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ пойтахтда “Меҳрли мактаб” давлат таълим муассасалари ўз фаолиятини бошлади.

Ушбу мактабнинг филиаллари 2023-2028-йилларда босқичма-босқич худудларда ташкил этилиши белгиланган. “Меҳрли мактаб” давлат таълим муассасаси филиалларидан бири Фарғона вилоят болалар кўп тармоқли тиббиёт марказида ташкил этилди. Махсус мактабда таълим жараёни гуруҳлар асосида олиб борилади. Илк ривожланиш ёшидаги болаларга мўлжалланган ўйин гуруҳларига 1,5 ёшдан 2 ёшгача бўлган болалар қамраб олинган, уларнинг парвариши, назорат қилиниши ота-оналарнинг фаоли иштирокида кузатиб борилади. Мактабгача таълим

госпиталь гуруҳлари эса стационар даволанаётган, болалар боғчаларига бора олмайдиган 2 ёшдан 7 ёшгача бўлган ўғил-қизларга мўлжалланган. Марказда даволанаётган мактаб ёшидаги болаларга ўқув режаси асосида, ҳафтаига 5 кун умумий ўрта таълим берилади. Дарс машғулотлари 30 дақиқадан бўлиб, бир кунлик таълим жараёни бошланғич синфларда 3 соат, юқори синфларда 4 соатдан ошмайди. Ўқувчиларга 5 нафар малакали олинган, уларнинг дарс беришяпти. “Меҳрли мактаб” давлат таълим муассасасида таълим олаётган болаларнинг ота-она-

ҲАР БИР КЎЧА, ҲАР БИР ХОНАДОН ОБОД ВА САРИШТА

Аҳоли турмуш даражасини ошириш, уларнинг муносиб турмуш кечириши учун зарур шароитларни яратишга қаратилган комплекс ёндашув асосида маҳалланинг ҳар бир кўчаси ва хонадонларида ободонлаштириш ишлари авжида. Маҳалланинг ташаббускор аҳолиси бу ишларда фаол бўлиб, яшаш жойларининг кўркам ва обод бўлиши учун астойдил бел боғлаган. Маҳалла худудига 210 тадан

зиёд электр линияси учун таянч устунлари ўрнатилиб, янги ҳаво тармоқларини тортиш ишлари бажарилмоқда. Тоза ичимлик суви таъминотини яхшилаш мақсадида 2 минг 600 метр қувур тортиш давом этмоқда, 5 километр табиий газ тармоқлари тартибга келтирилиб, 70 дона газ тақсимлаш қурилмаси ўрнатилди ва икки босқичли йўналишга ўтказилди. 700 метр газ қувурлари ҳамда 6 та

Ўзбекистон туманидаги “Сулаймон” маҳалла фуқаролар йиғинида “Обод хонадон – обод кўча – обод маҳалла” дастури доирасида худудни кўркам қиёфага келтириш юзасидан салмоқли натижаларга эришилмоқда.

газ тақсимлаш қурилмаси демонтаж қилинди. Оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган oilаларга янги уй-жойлар қуриб бериш, хонадонларни таъмирлаш, болалар ўйингоҳи, спорт майдончалари, “Оталар чойхонаси”, “Маҳалла гузар” каби янги иш-отларни бунёд этиш қизғин давом этмоқда. Дилшод ЖАББОРОВ.

МУАССИС: "Farg'ona haqiqati" va "Ferganskaya pravda" gazetalarini tahririyati	2021 йил 18 августда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Фарғона вилояти худудий бошқармасида 12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.	Газета "Полиграф-пресс" МЧЖ босмахонасида тахририятнинг оригинал макети асосида офсет усулида А-2 формат (4 саҳифа)да 2479 нусхада chop этилди. Буюртма: 246.	Бизнинг манзил: 150114, Фарғона шаҳар, Соҳибқирон Темури кўчаси, 28-уй. Бош муҳаррир қабулхонаси: (факс) 73 226-02-70. Реклама ва эълонлар: 73 226-71-24.
Бош муҳаррир: Рустам ОРИПОВ	Газета жума кунни чиқади.	Баҳоис келишилган нархда.	Саҳифаловчи: Достонбек Холматов. Босишга топшириш вақти: 18.00. Топширилди: 16.00.